

L'Observatori de
Desenvolupament
Local

ESTADÍSTICA DELS ESTUDIS DE LA POBLACIÓ El Maresme 2020

Observatori de Desenvolupament Local del Maresme

Consell Comarcal del Maresme

Maig 2023

Amb el suport de:

Xarxa d'Observatoris
del Desenvolupament
Econòmic Local

**Diputació
Barcelona**

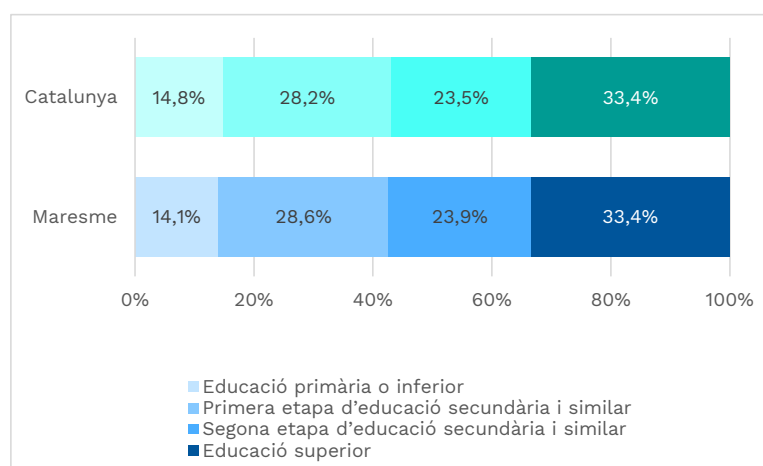
LA MAJORIA DE LES PERSONES DE 15 ANYS I MÉS TENEN ASSOLIT UN NIVELL FORMATIU D'EDUCACIÓ SUPERIOR

L'Estadística del nivell formatiu de la població permet caracteritzar aquesta en funció del seu nivell de formació assolit¹, en aquest cas de la comarca del Maresme i dels seus municipis. L'estadística té com a data de referència l'1 de gener del 2020.

Resultats per la comarca

Més del 33% de la població del Maresme de més de 15 anys té un nivell formatiu assolit d'educació superior² (33,4%). Un percentatge igual al de la mitjana de la societat catalana.

Gràfic 1 Població de 15 anys i més per nivell de formació assolit (%). Any 2020

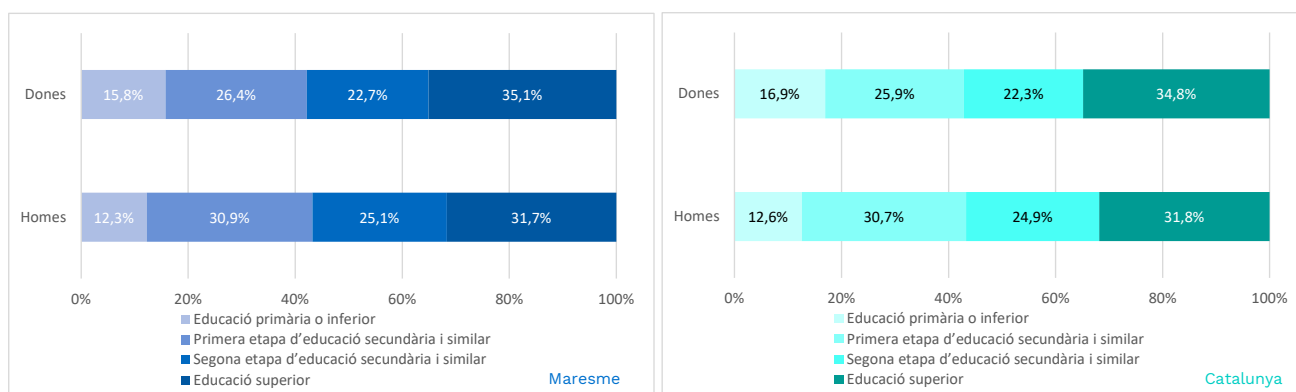
Font: Idescat. Elaboració pròpia

Les dones de la comarca han assolit un nivell formatiu *d'educació superior* més elevat que les dones en el conjunt de Catalunya. Mentre que els homes presenten un percentatge molt igual en tots dos àmbits. La comparativa entre sexes dins del mateix àmbit territorial indica que les dones assoleixen amb més proporció que els homes estudis *d'Educació superior* al Maresme (35,1% vs 31,7%) i també en el conjunt de Catalunya (34,8 vs 31,8%).

¹ D'acord amb la metodologia d'aquesta estadística es considera que una persona ha assolit un determinat nivell formatiu quan ha finalitzat i ha aprovat tots els cursos d'aquest nivell i es troba en condicions d'obtenir el títol corresponent.

² Nivells de formació de la classificació CCED-2020 (A) adaptada agregats en 4 categories: 01-Primària o inferior: analfabets+ estudis primaris incomplets+ educació primària; 02-Primera etapa d'educació secundària: ESO amb títol i similar o sense títol i equivalents+ certificats de professionalitat de nivell 1 i 2 i similars; 03-Segona etapa d'educació secundària: batxillerat+ CFGM+ certificat de professionalitat nivell 3; 04-Educació superior: CFGS+ graus universitaris+ diplomatures+ llicenciatures+ màsters+ doctorats.

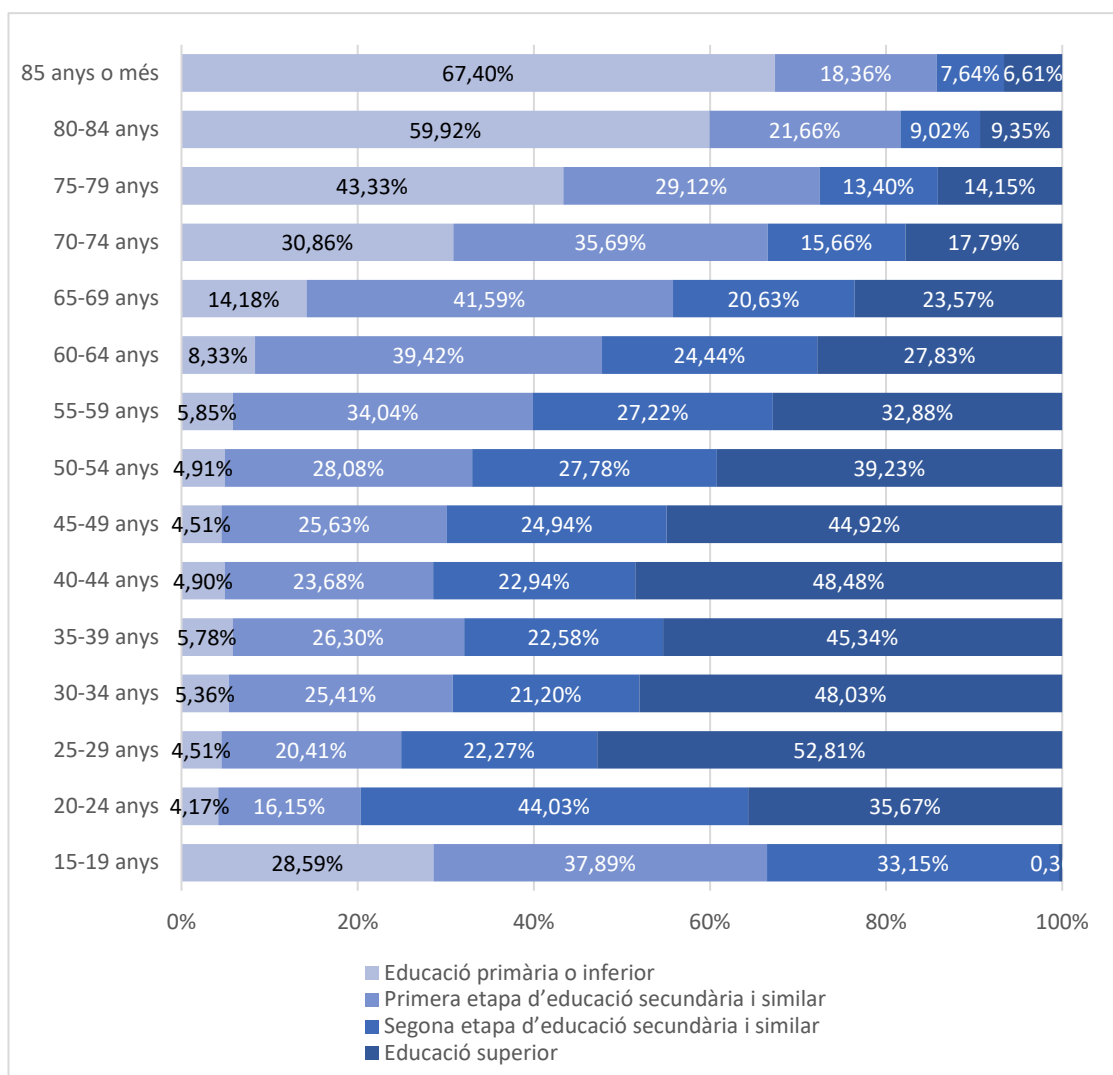
Gràfic 2 Població de 15 anys i més per nivell formatiu assolit per sexe (%). Any 2020

Font: Idescat. Elaboració pròpia

La mateixa informació desagregada per grups d'edat quinquennals permet observar grans **divergències entre generacions** fruit, justament, a l'efecte generació.

Gràfic 3 Població de 15 anys i més per nivell formatiu assolit i grups d'edat quinquennals (%). El Maresme. Any 2020

Font: Idescat. Elaboració pròpia

Més de la meitat de la població de 25-29 anys -aquelles nascudes entre el 1990 i el 1994- ha assolit estudis *d'educació superior* (52,81%) mentre que cap grup de major edat ha assolit aquesta proporció. Una xifra que tendeix a la baixa quan més augmenta l'edat de les persones posant en relleu l'efecte generació; els efectes de l'expansió educativa impulsada als anys 60 del segle passat s'entreveuen en el grup d'edat 65-69 anys i, sobretot, en el de 60-64 anys -generacions nascudes entre el 1950 i el 1959- en què cau, clarament, el pes de població amb *educació primària o inferior* i se situa en el 8,33%. Una proporció que baixa una mica més en la cohort següent (55-59 anys: 5,85%) i que es manté fins a les generacions més joves. És a dir, es manté, estructuralment, entre un 4-5% de la població amb *estudis primaris i/o inferiors*.

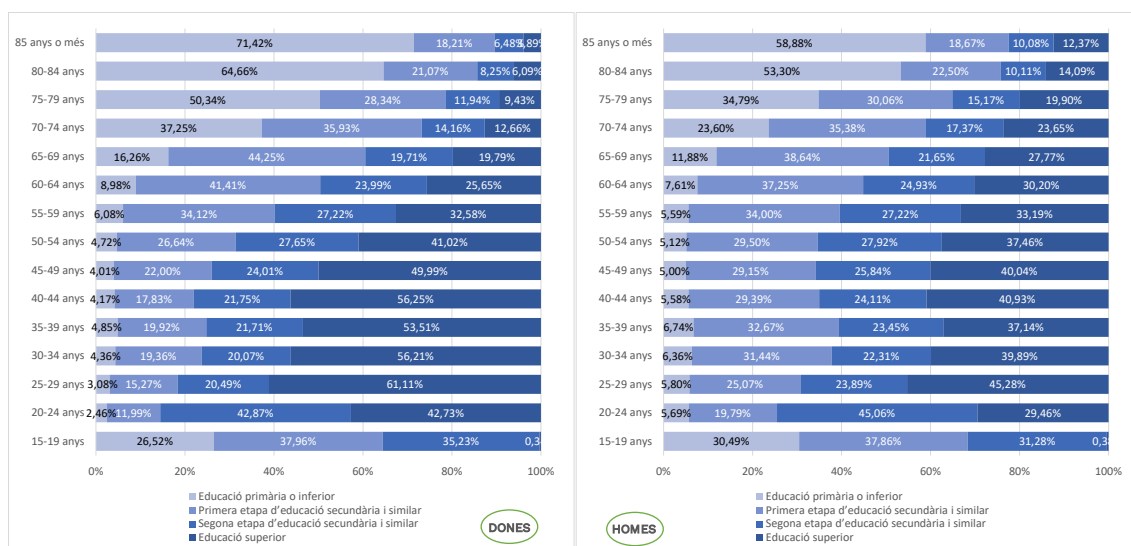
Si en les generacions més grans el descens dels efectius amb estudis primaris o inferiors s'explica per l'increment, sobretot, en la finalització de la *primera etapa d'educació secundària i similar*, a mesura que avancen les generacions, i que aquest pes s'estanca, les diferències es troben en els altres nivells formatius assolits, sobretot, en l'augment de la proporció de població amb *estudis superiors* que tendeix clarament a l'alça, del 32,88%, en la cohort 55-59 anys, al 52,81%, de la de 25-29 anys.

El grup d'edat 55-59 anys és un punt d'inflexió quant a la distribució dels estudis assolits per la població: és el moment en què deixa de baixar i s'estabilitza el pes de població amb *estudis primaris o inferiors* i comença a incrementar el pes de població amb *estudis superiors* i tendeixen a la baixa progressiva, i tendint a l'estancació en alguns casos, en els altres dos nivells formatius.

A la vegada, observem una disparitat entre sexes. Proporcionalment, les dones assoleixen actualment un nivell *formatiu superior* al dels homes.

El 61,11% de les dones de 25-29 anys han assolit *estudis superiors* pel 45,28% dels seus companys homes. El seu pes també va minvant quan augmenta l'edat fins al grup de persones de 55-59 anys en el qual és el darrer en què el pes d'homes amb *estudis superiors* (33,19%) supera el de les dones (32,58%).

Gràfic 4 Població de 15 anys i més per nivell formatiu assolit i sexe (%). El Maresme. Any 2020

Font: Idescat. Elaboració pròpia

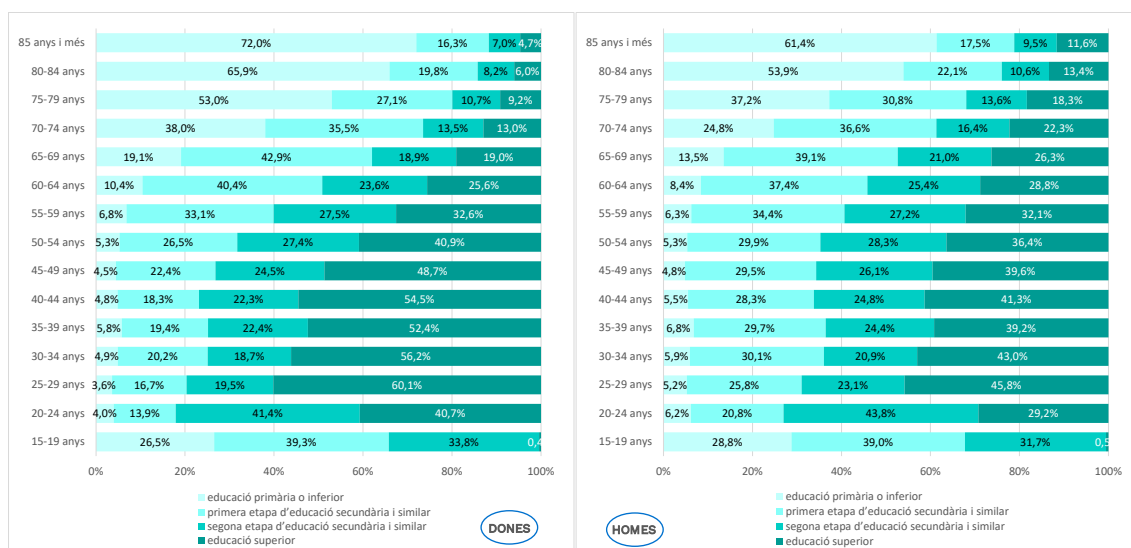
Aquest grup marca també un punt d'inflexió en la bretxa de gènere, en aquest cas en detriment del col·lectiu masculí. En aquesta cohort el pes relatiu de població en cadascun dels nivells formatius és molt semblant entre ambdós sexes. A partir d'aleshores, la finalització d'educació superior va en augment, i més entre les dones (61,11%) que entre els homes (45,28%). Aquesta diferència s'explica, sobretot, per l'educació obligatòria on més homes (25,07%) que dones (15,27%) finalitzen la seva etapa educativa, amb un diferencial de prop de 10 punts percentuals entre ambdós sexes. De tota manera, proporcionalment, més homes que dones es queden amb estudis primaris o inferiors (5,80% vs 3,08%) i amb la segona etapa d'educació secundària (23,89% vs 20,49%).

Així, l'escenari actual és d'una **bretxa de gènere en el nivell de formació assolit** entre les generacions més joves **en detriment dels homes**.

La comparativa amb les dades agregades de Catalunya dibuixa un escenari semblant de manera que podem determinar que, a banda dels efectes generacionals, el nivell formatiu assolit és una qüestió de gènere i no pas territorial.

Així, com hem vist per la comarca, no només el pes de l'educació superior assolida és més elevat en el grup d'edat 25-29 anys (52,9%) que en la resta d'edats més avançades, per a les quals el pes és inferior i va disminuint a major edat, sinó que també, proporcionalment, les dones l'assoleixen més que els homes, un 60,1% pel 45,8% dels homes de la mateixa edat.

Gràfic 5 Població de 15 anys i més per nivell formatiu assolit (%) i sexe. Catalunya. Any 2020

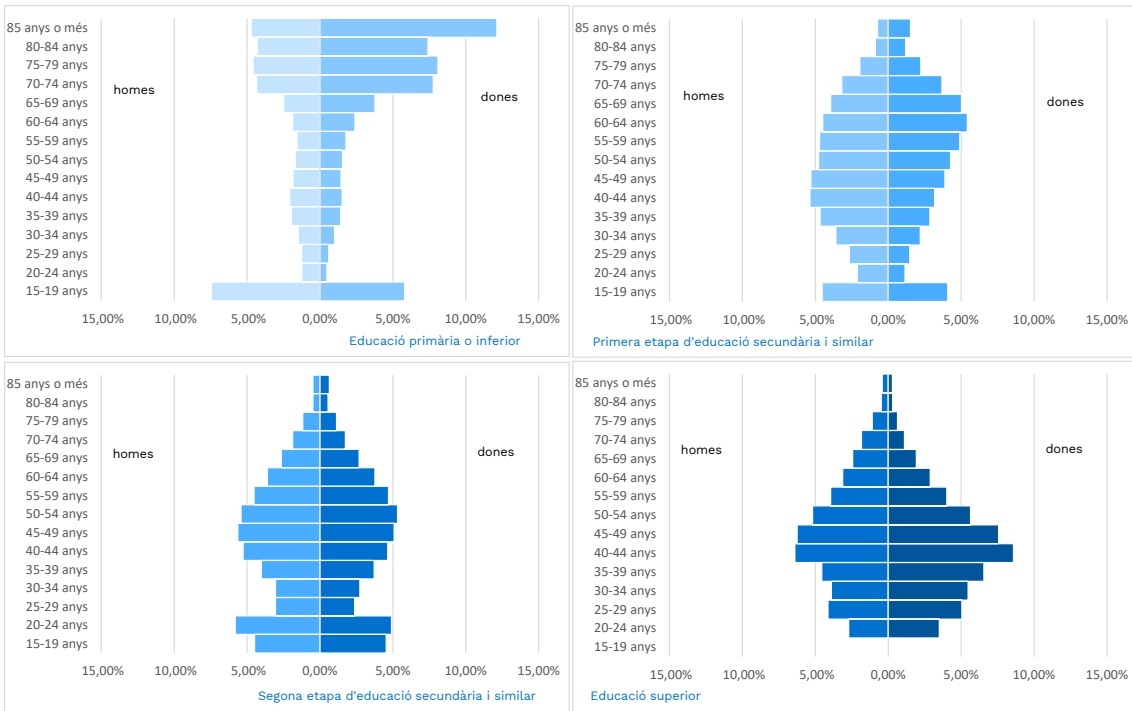

Font: Idescat. Elaboració pròpia

Com ja hem vist i destacat per la comarca, també per les dades del conjunt de la societat catalana es veuen els efectes generacionals en el nivell formatiu final assolit per les persones així com la bretxa per gènere en detriment del col·lectiu masculí, la qual s'explica, igualment, per la major proporció d'homes que acaben la seva etapa educativa reglada en *l'educació obligatòria* (25,8%) del que ho fan les dones (16,7%).

L'estructura per edats de la població en funció del nivell formatiu assolit aporta una altra òptica. D'aquesta manera, observem quina és l'aportació percentual de cada grup d'edat en el conjunt de la població en cada nivell assolit. A la vegada, podem observar les divergències per sexe. Així, a tall d'exemple, en la població amb *l'educació primària* hi destaquen les persones més grans i, d'entre aquestes, les dones, i en la *d'educació superior* hi sobresurten, per una banda, el tram d'edats 35-54 anys en ser generacions més plenes que les més joves, i, per l'altra, les dones, que hem vist com generació rere generació han anat assolint amb major proporció que els homes aquest nivell formatiu.

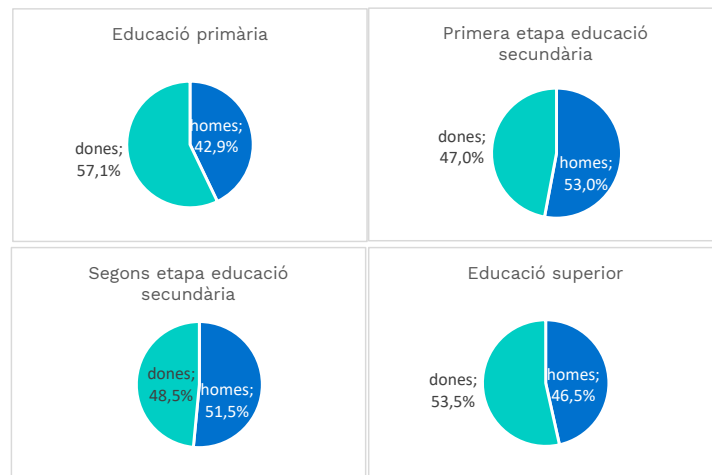
Gràfic 6 Estructura de la població de 15 anys i més segons nivell formatiu. El Maresme. Any 2020

Font: Idescat. Elaboració pròpia

De fet, tenint en compte el còmput total de població segons nivell assolit, les dones són majoria en els grups d'educació primària (57,1% vs 42,9%) i educació superior (53,5 vs 46,5%), amb la major divergència en el primer -de 14,2 punts percentuals- la qual s'explicaria per la major presència de dones en els grups d'edats avançades per una esperança de vida més elevada. La seva presència és inferior a la masculina en les dues altres categories.

Gràfic 7 Estructura per sexe per nivell formatiu. El Maresme. Any 2020

Font: Idescat. Elaboració pròpia

Resultats per municipis

L'evolució ha d'haver estat semblant en els municipis de la comarca, tot i que amb variacions en funció de la seva idiosincràsia. A manca d'informació per edats, hem de treballar amb els totals municipals.

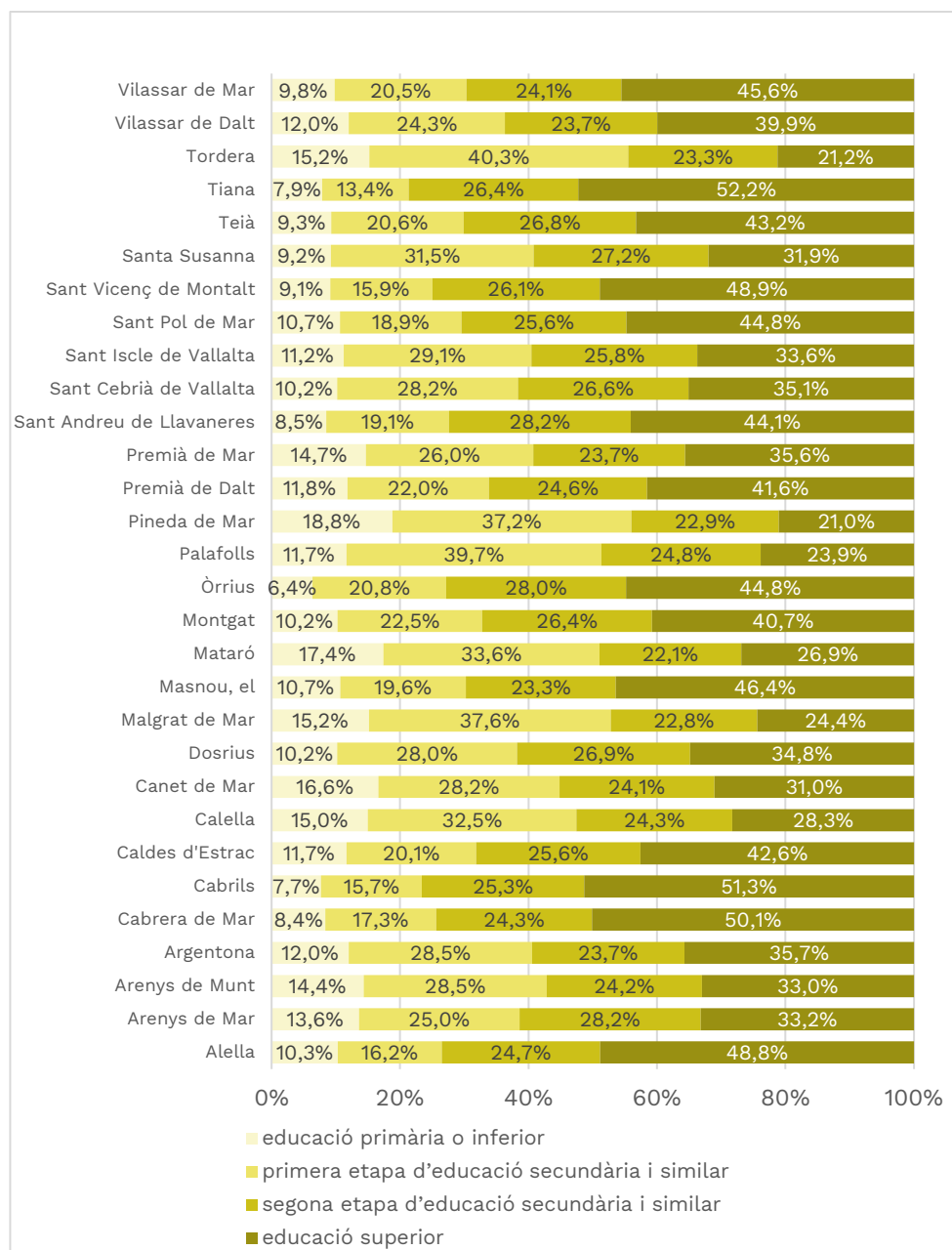
Dos trets caracteritzen els municipis. En primer lloc, en la majoria d'ells el major pes del nivell assolit per la població de 15 anys i més és per *l'educació superior*, tot i que només en 3 casos aquest supera el llindar del 50%. Són Tiana (52,2%), Cabrils (51,3%) i Cabrera de Mar (50,1%). Els municipis en què no és aquest nivell el més assolit ho és el de la *primera etapa d'educació secundària i similar*. En ordre alfabètic, són els casos de Calella (32,5%), Malgrat de Mar (37,6%), Mataró (33,6%), Palafolls (39,7%), Pineda de Mar (37,2%) i Tordera (40,3%). I, en segon lloc, el nivell *d'educació primària o inferior* és el que menys preval entre la població en tots els municipis. Òrrius (6,4%), Cabrils (7,7%) i Tiana (7,9%) presenten el pes més baix i els més alts Pineda de Mar (18,8%), Mataró (17,4%) i Canet de Mar (16,6%).

La mateixa informació per sexe revela, com ja hem vist pel conjunt de la comarca, algunes diferències. Tant en dones com en homes el major pes de formació assolida és la *superior* en la majoria de municipis. I en aquells on aquesta no ho és, el primer lloc l'ocupa el nivell de *primera etapa d'educació secundària i similar*. Ara bé, això últim es compleix en 5 municipis quan parlem del col·lectiu femení – Malgrat de Mar (34,5%), Mataró (31,2%), Palafolls (36,4%), Pineda de Mar (33,9%), Tordera (36,6%) – i en 9 quan en referim al masculí – Arenys de Munt (31,9%), Calella (35,8%), Malgrat de Mar (40,7%), Mataró (36,1%), Palafolls (43,0%), Pineda de Mar (40,5%), Sant Iscle de Vallalta (34,7%), Santa Susanna (33,1%), Tordera (44,0%) –.

Gràfic 8 Població de 15 anys i més per nivell formatiu assolit (%). Municipis del Maresme.

Any 2020

Font: Idescat. Elaboració pròpia

Gràfic 9 Població de 15 anys i més per nivell formatiu assolit (%) per sexe. Municipis del Maresme. Any 2020

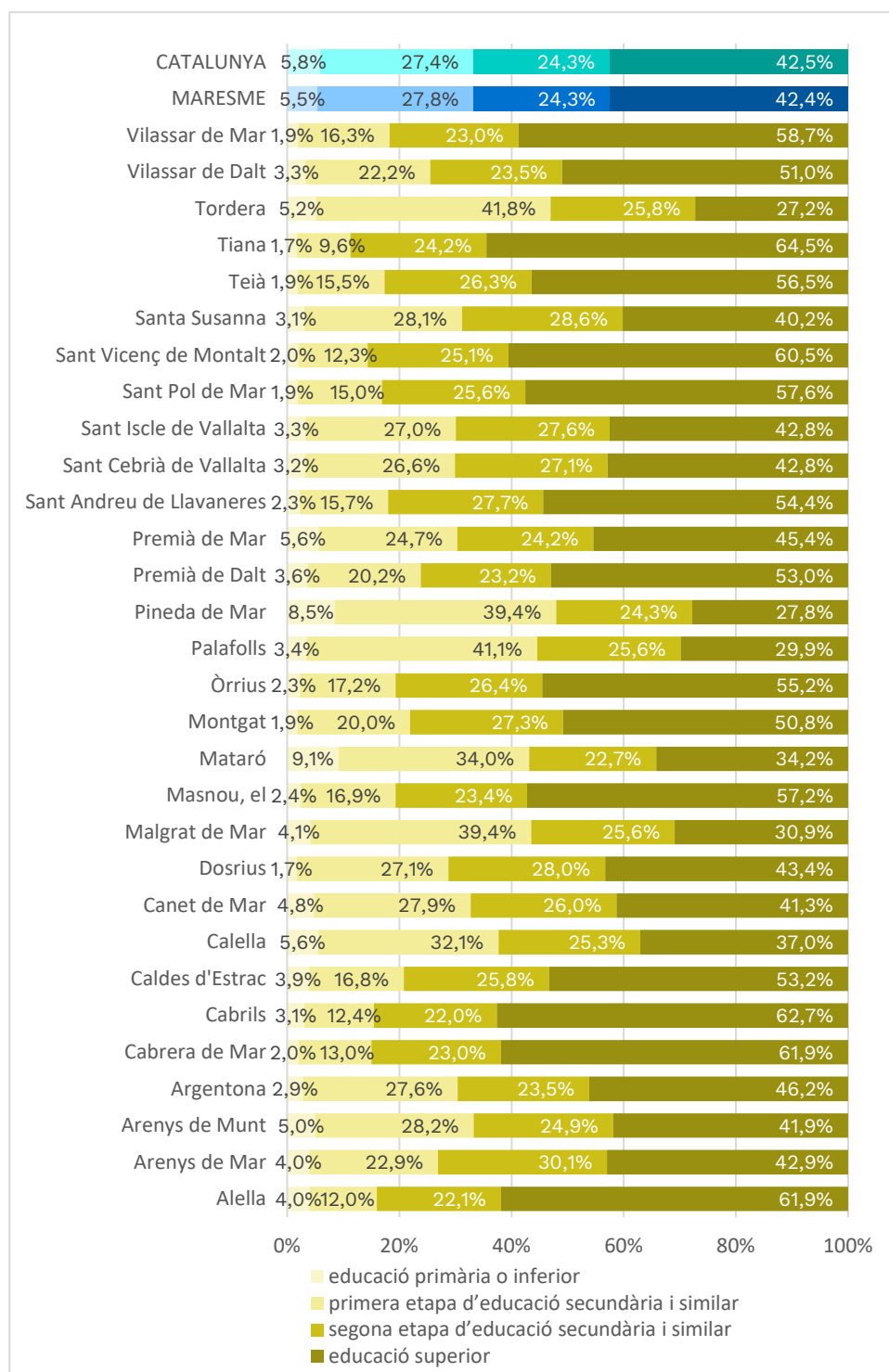
Font: Idescat. Elaboració pròpia

Si acotem l'anàlisi a la població de 25-64 anys els percentatges canvien en tant que, hi ha molta més probabilitat, que als 25 anys la majoria de les persones hagin acabat la seva etapa formativa reglada.

Així, en aquest cas, el 42,4% de les persones del Maresme amb edats compreses entre els 25 i els 64 anys han assolit *educació superior*, un 27,8% la *primera etapa d'educació secundària*, un 24,3% la *segona etapa d'educació secundària* i un 5,5% la *primària o inferior*. Pràcticament les mateixes proporcions que el conjunt de la societat catalana.

Ara bé, a escala intracomarcal es revelen diferències rellevants encara que, també, comparteixen característiques. En tots els municipis, menys en quatre, la majoria de la població ha assolit *educació superior*. Bo i això, el pes oscil·la entre el 34,2% de Mataró i el 64,5% de Tiana. A Tordera (41,8%), Palafolls (41,1%), Malgrat de Mar (39,4%) i Pineda de Mar (39,4%) són majoria les persones amb la *primera etapa de l'educació primària* assolida. També, en aquest cas, és poca la població que només ha assolit *l'educació primària o inferior* i existeixen divergències entre municipis; el pes oscil·la entre l'17% de Dosrius i Tordera i el 9,1% de Mataró.

Gràfic 10 Població de 25-64 anys per nivell formatiu assolit (%). Municipis del Maresme. Any 2020

Font: Idescat. Elaboració pròpia

Finalment, de la mateixa informació per sexe en destaquem que:

-les dones assoleixen en major proporció que els homes formació d'educació superior, inclòs en els municipis on aquest nivell no és majoritari. I mentre que el pes oscilla

entre el 38,5% de Mataró i el 67,8% de Tiana en el cas de les dones, ho fa entre el 35,1% de Santa Susanna i el 60,9% de Tiana en els homes.

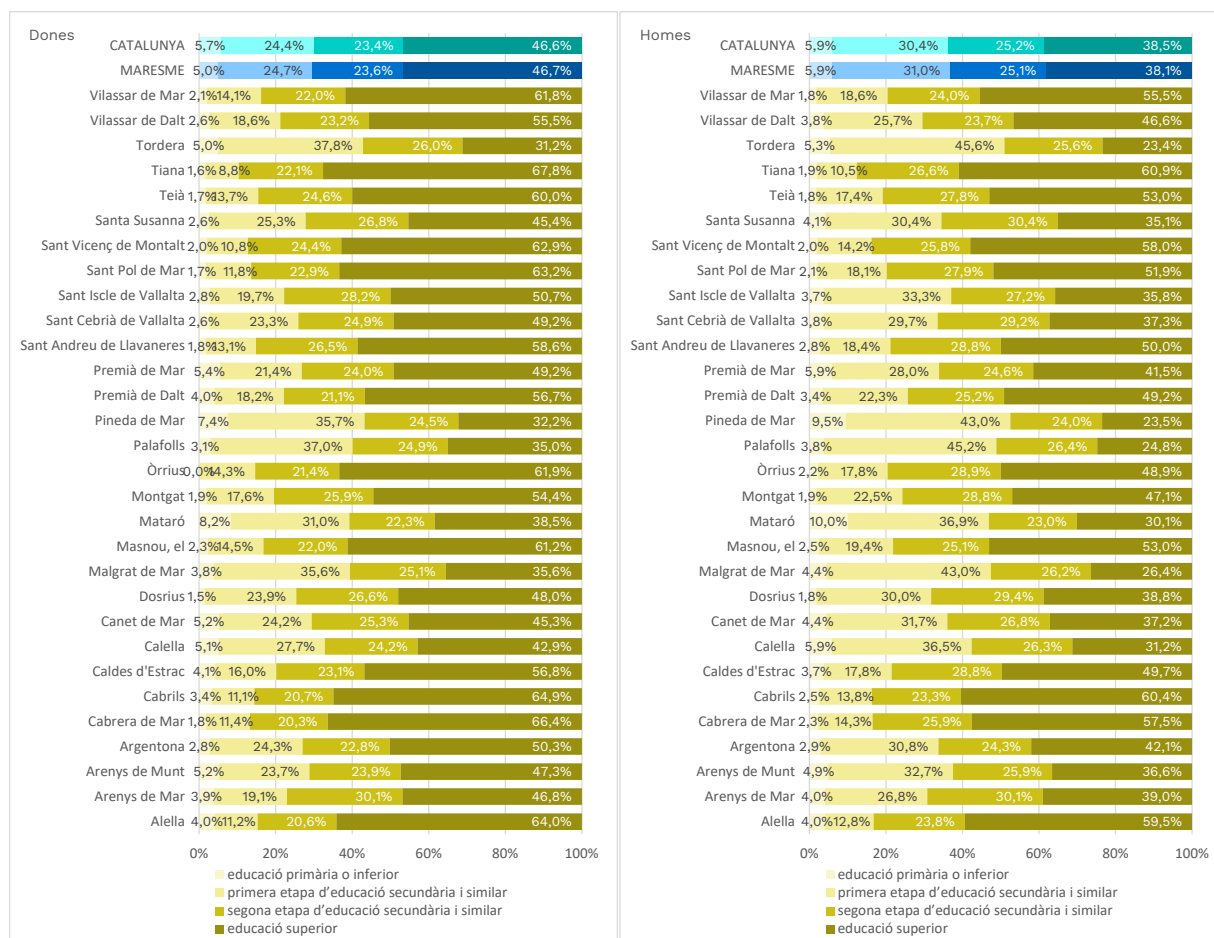
-la diferència entre sexes supera els 10 punts percentuals a Sant Iscle de Vallalta (14,9), Òrrius (13), Sant Cebrià de Vallalta (11,9), Sant Pol de Mar (11,3), Arenys de Munt (10,7), Santa Susanna (10,3) i Palafolls (10,2).

-els homes, doncs, assoleixen la resta de nivells formatius en major proporció que les dones, majoritàriament.

-en el cas de les dones, en només 3 municipis la major proporció de formació assolida no recau en l'educació superior sinó en la primera etapa d'educació secundària (Tordera (37,8%), Palafolls (37%), Pineda de Mar (37,8%)) i a Malgrat de Mar n'hi ha tantes amb primera etapa d'educació secundària com superior (35,6%).

-en el cas dels homes és en 6 municipis en què preval la primera etapa d'educació secundària: Tordera (45,6%), Palafolls (45,2%), Malgrat de Mar (43%), Pineda de Mar (43%), Mataró (36,9%) i Calella (36,5%).

Gràfic 11 Població de 25-64 anys per nivell formatiu assolit (%) i sexe. Municipis del Maresme. Any 2020

Font: Idescat. Elaboració pròpia

Metodologia

D'acord amb la [metodologia de l'Idescat](#) la classificació utilitzada és la CCED-2020 (A) adaptada, que consta dels nivells següents, i que també és l'utilitzada per l'INE en el Cens 2021:

01: Analfabets

02: Estudis primaris incomplets

03: Educació primària

04: Primera etapa d'educació secundària i similar

05: Segona etapa d'educació secundària, amb orientació general

06: Segon etapa d'educació secundària, amb orientació professional

07: Educació postsecundària no superior

08: Ensenyaments de grau superior de formació professional, arts plàstiques i disseny, i esportius i equivalents; títols universitaris propis que requereixen el títol de batxillerat, de durada igual o superior a dos anys

09: Graus universitaris fins a 240 crèdits ECTS, diplomatures, títols universitaris propis d'expert o especialista i similars

10: Graus universitaris de més de 240 crèdits ECTS, llicenciatures i equivalents

11: Màsters, especialitzats en ciències de la salut pel sistema de residència i similars

12: Doctorat universitari

L'Idescat ofereix resultats per a nivells de formació de la classificació CCED-2020 adaptada agregats en 4 categories:

01: Primària o inferior (categories 01 a 03 de la CCED-2020 (A) adaptada)

02: Primera etapa d'educació secundària (categoria 04 de la CCED-2020 (A) adaptada)

03: Segona etapa d'educació secundària (categories 05 a 07 de la CCED-2020 (A) adaptada)

04: Educació superior (categories 08 a 12 de la CCED-2020 (A) adaptada)

Hem utilitzat aquesta categorització en el nostre informe.

Els resultats de l'estadística estan arrodonits a valors múltiples de 5. Per aquesta raó algun total pot no coincidir amb la suma de la seva desagregació.

La desagregació de la informació que ofereix l'Idescat a escala comarcal no és la mateixa que ofereix a escala municipal per a tots els municipis, de manera que hem optat per incloure aquella existent per a tots els municipis.

Acompanyem aquest informe amb una [infografia de síntesi](#).

